

Rozdział I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, zwane dalej „Towarzystwem”, jest ogólnopolskim stowarzyszeniem pożytku publicznego, które zrzesza osoby działające na rzecz i dla dobra dzieci oraz ich rodziców.
2. Towarzystwo jest rzecznikiem dziecka, chroni i promuje jego prawa z poszanowaniem praw i obowiązków jego rodziców, opiekunów oraz innych odpowiedzialnych za nie osób.
3. Towarzystwo jest kontynuatorem myśli społecznej i pedagogicznej swych poprzedników: Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz Chłopskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Jest ich następcą prawnym oraz korzysta z ich doświadczeń i dorobku.
4. Tożsamość Towarzystwa, odzwierciedlona w realizacji jego celów, kształtowana jest w oparciu o zasady:
  - 1) równości szans wszystkich dzieci do: wychowania w rodzinie, dostępu do nauki, opieki zdrowotnej, dóbr kultury, zdobyczy techniki, rozwoju perspektyw życiowych,
  - 2) sprawiedliwego, równego traktowania, poszanowania podmiotowości i godności dziecka,
  - 3) tolerancji, szacunku dla drugiego człowieka, jego pracy i poglądów,
  - 4) wychowania w duchu patriotyzmu,
  - 5) integracji, solidarności i ochrony praw pokrzywdzonych i dyskryminowanych,
  - 6) działalności humanitarnej, charytatywnej, wzajemnej pomocy, pracy społecznej i wolontariatu.
5. Działania Towarzystwa kierowane są do:
  - 1) dzieci i młodzieży, także po osiągnięciu pełnoletności,
  - 2) rodziców. Ilekroć w niniejszym statucie mowa o rodzicach, należy przez to rozumieć także opiekunów prawnych,
  - 3) innych osób, grup zawodowych i samorządowych świadczących na rzecz dziecka i rodziny,
  - 4) ogółu społeczeństwa.
6. Towarzystwo działa w zgodzie z obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa krajowego i międzynarodowego, w dialogu społecznym z władzą publiczną.

§ 2

1. Pełna nazwa Towarzystwa, jak również jej skrót w brzmieniu „TPD”, podlegają ochronie prawnej. Są zarejestrowane w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej pod numerem: 138029 i 233412.
2. Towarzystwo posiada własne logo „Przyjaciel Dziecka” w kolorach białym, granatowym i złotym, przedstawiające dużą i małą dłoń, wpisane w owal z napisem „Przyjaciel Dziecka” w dolnej części owalu. Logo podlega ochronie prawnej; nr rej. w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej: 138030.
3. Towarzystwo posiada własny sztandar.
4. Jednostki organizacyjne TPD mogą posiadać sztandar. Wzór i regulamin nadawania sztandaru określa regulamin przyjęty uchwałą Zarządu Głównego.

§ 3

1. Terenem działania Towarzystwa jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnionych przypadkach Towarzystwo może realizować określone działania na terytorium innych państw.

scf

2. Siedzibą Towarzystwa jest miasto stołeczne Warszawa. Jednostki organizacyjne Towarzystwa posiadające osobowość prawną określają swoją siedzibę zgodnie z ich właściwością terytorialną.

§ 4

1. Towarzystwo może być członkiem krajowych, zagranicznych i międzynarodowych organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci.
2. Towarzystwo reprezentuje organizacje, których jest członkiem, za ich zgodą i w określonym przez nie zakresie.

§ 5

1. Działalność Towarzystwa opiera się na pracy społecznej i ochotniczej członków oraz wolontariuszy.
2. Dla realizacji celów statutowych Towarzystwo może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków. Pracownicy uczestniczą w działalności Towarzystwa oraz wspierają jego rozwój.
3. W uznaniu wysiłku i ofiarności osób działających na rzecz i dla dobra dzieci Towarzystwo może ustalać i nadawać indywidualne lub zbiorowe odznaki, tytuły honorowe, wyróżnienia, według trybu i zasad określonych w regulaminach przyjętych przez Zarząd Główny.
4. Tytułem honorowym w rozumieniu ust. 3 jest w szczególności tytuł honorowego prezesa Towarzystwa lub jego ogólniwa. Odznakami w rozumieniu ust. 3 są w szczególności odznaki: „Przyjaciel Dziecka”, Zasłużony Działacz TPD, Godność Przyjaciela Dziecka, Medal im. dr. Henryka Jordana i inne.

Rozdział II CELE I SPOSOBY DZIAŁANIA

Cele

§ 6

Towarzystwo tworzy społeczny ruch na rzecz pomocy dzieciom i ich rodzicom, którego celem jest troska o prawa, jakość warunków życia, wychowania i edukacji dziecka, jego wszechstronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość, godność i równość szans życiowych.

§ 7

Cele Towarzystwa obejmują działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych w zakresie:

- 1) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, integracji międzypokoleniowej, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- 2) pomocy społecznej kierowanej do rodzin i osób wychowujących dzieci będących w trudnej sytuacji życiowej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 3) nauki, edukacji, oświaty i wychowania dzieci i młodzieży,
- 4) wypoczynku dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki i krajoznawstwa,
- 5) ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych,
- 6) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka, swobód obywatelskich oraz działań wspierających rozwój demokracji,
- 7) upowszechniania i ochrony praw konsumentów,
- 8) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości, oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 9) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 10) ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego,

ODPIS

- 11) działalności charytatywnej,
- 12) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych w kraju i za granicą,
- 13) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- 14) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- 15) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- 16) promocji i organizacji wolontariatu,
- 17) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 18) bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- 19) pomocy Polonii i Polakom za granicą,
- 20) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- 21) działalności na rzecz innych organizacji pozarządowych w zakresie zgodnym z zadaniami Towarzystwa,
- 22) działalności na rzecz rolników i członków ich rodzin.

Sposoby działania

§ 8

1. Cele i zadania, o których mowa w § 6 i § 7, Towarzystwo realizuje poprzez:
  - 1) współpracę z organami władzy publicznej, kościołami, związkami wyznaniowymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi, z pracodawcami oraz środkami społecznego przekazu,
  - 2) wyrażanie opinii i stanowiska wobec problemów i rozwiązań mieszczących się w celach i zadaniach Towarzystwa, w tym opiniowanie aktów prawnych,
  - 3) sprawowanie obywatelskiej kontroli oraz monitorowanie funkcjonowania instytucji publicznych i instytucji zaufania publicznego w obszarach związanych z realizacją praw dziecka i niniejszego statutu,
  - 4) promocję i organizację społecznego rzecznictwa praw dziecka, podejmowania interwencji w sprawach dzieci, reprezentowania interesów dziecka i rodziny – za ich zgodą – przed: szkołą, placówką opiekuńczo-wychowawczą, sądem i innymi instytucjami, w granicach dopuszczalnych prawem,
  - 5) inicjowanie i prowadzenie prac badawczych związanych z rozwojem dziecka, badanie jego potrzeb i możliwości ich zaspokojenia,
  - 6) wypracowywanie i wdrażanie autorskich (tepedowskich) metod wspierania dziecka i rodziny,
  - 7) organizację współpracy międzynarodowej, wymiany doświadczeń, upowszechniania dorobku, myśli i praktyki pedagogicznej Towarzystwa,
  - 8) organizację uzupełniających się działań opiekuńczych, edukacyjnych, wychowawczych, zdrowotnych, terapeutycznych, socjalnych, społeczno-pedagogicznych, charytatywnych, kulturalnych, sportowych, turystycznych, rekreacyjnych i innych, w szczególności w dziedzinie:
    - a) zapobiegania wychowywaniu się dziecka poza rodziną, udzielania rodzicom pomocy w sprawowaniu opieki nad dzieckiem, prowadzenia poradnictwa rodzinnego i prawnego, inicjowania pieczy zastępczej, prowadzenia procedur przysposobienia oraz przygotowania kandydatów do przysposobienia dziecka,
    - b) tworzenia i prowadzenia specjalistycznych form pomocy, wychowania, opieki, kształcenia, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz usamodzielnienia dzieci i młodzieży, w tym wychowujących się poza rodziną, niepełnosprawnych i przewlekłe chorych,
    - c) ochrony dzieci przed patologią, ubóstwem, wykluczeniem społecznym, złym traktowaniem, bezprawnym wykorzystywaniem pracy dzieci, dyskryminacją oraz innymi formami przemocy, prowadzenia edukacji i innych działań w zakresie profilaktyki społecznej, w tym uzależnień,

- ODPIS
- d) upowszechniania wychowania obywatelskiego dzieci i młodzieży, rozwoju samorządności, organizacji parlamentaryzmu dziecięcego, sejmików dziecięcych i młodzieżowych oraz innych społecznych akcji zbiorowych,
  - e) rozwoju zainteresowań, zdolności, inicjowania, wspierania i promowania dziecięcej twórczości artystycznej, prowadzenia wydawnictw organizacyjnych, edukacyjnych i dziecięcych,
  - f) organizowania różnych form zagospodarowania czasu wolnego, organizacji środowiska wychowawczego w miejscu zamieszkania dziecka, placówek wypoczynku, wycieczek itp.,
  - g) podnoszenia poziomu wiedzy i kultury pedagogicznej rodziców i ogółu społeczeństwa, organizowania różnorodnych form kształcenia i doskonalenia nauczycieli, wychowawców, pracowników służb społecznych, wolontariuszy oraz innych osób pracujących z dziećmi, młodzieżą i rodziną albo na ich rzecz,
  - h) tworzenia warunków rozwoju Towarzystwa oraz rozwoju osobistego i zawodowego jego członków i pracowników.
2. Zadania statutowe realizowane są przez Towarzystwo z własnej inicjatywy, jako zadania zlecone albo powierzone przez podmioty publiczne bądź prywatne. Zadania te mogą być realizowane samodzielnie lub w partnerstwie z podmiotami publicznymi, prywatnymi krajowymi albo zagranicznymi.
3. W zależności od celu, rodzaju, możliwości organizacyjnych i materialnych działania Towarzystwa mogą być prowadzone w formie: akcji, projektów terminowych, cyklicznych, okazjonalnych, działalności o charakterze długotrwałym albo poprzez formy zinstytucjonalizowane, w tym placówki, o których mowa w § 9.

§ 9

1. Towarzystwo, po spełnieniu przewidzianych prawem warunków, może prowadzić szkoły wszystkich typów, placówki oświatowe i inne formy edukacyjne, placówki pomocy społecznej, placówki wspierające rodzinę oraz rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą, ośrodki adopcyjne oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i rehabilitacji, placówki dla niepełnosprawnych i przewlekle chorych, kultury, sportu i inne realizujące cele statutowe Towarzystwa.
2. Zarząd Główny określi w drodze uchwały rodzaje placówek, o których mowa w ust. 1.
3. Placówki, o których mowa w ust. 1, bez względu na źródło finansowania i podporządkowanie resortowe, mogą funkcjonować samodzielnie lub w zespołach mających charakter centrów albo ośrodków pracy środowiskowej, z zachowaniem autonomii i odrębności merytorycznej oraz finansowej, w zakresie określonym statutami tych placówek i odrębnymi przepisami.
4. Placówki niepubliczne prowadzone przez Towarzystwo będące częścią systemów publicznych, obok nazwy rodzajowej określonej obowiązującymi przepisami, używają nazwy wynikającej z tradycji albo wypromowanej przez Towarzystwo jako nazwy własnej.

Działalność nieodpłatna, odpłatna i gospodarcza

§ 10

1. Towarzystwo i jego jednostki organizacyjne mogą prowadzić nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z odrębnymi przepisami. Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego.
2. Jednostki organizacyjne Towarzystwa posiadające osobowość prawną mogą dobrowolnie podejmować i prowadzić działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Działalność gospodarcza może mieć charakter wyłącznie dodatkowy w stosunku do działalności pożytku publicznego i może być podjęta po uzyskaniu zgody Zarządu Głównego. Przy prowadzeniu działalności gospodarczej nie można korzystać z pracy wolontariuszy.

3. Odpłatna działalność pożytku publicznego i działalność gospodarcza prowadzone przez Towarzystwo lub jednostkę organizacyjną TPD posiadającą osobowość prawną nie mogą być prowadzone w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności. Prowadzenie tych form działalności wymaga rachunkowego wyodrębnienia w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z form, z zastrzeżeniem przepisów prawa.
4. Zarząd Główny w formie uchwały określi:
  - 1) zakres działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej, którą może prowadzić Towarzystwo lub jego jednostki organizacyjne,
  - 2) sposób dokumentowania i sprawozdawczości oraz sposób sprawowania przez Towarzystwo nadzoru i kontroli nad wykonywaniem działalności gospodarczej.
5. Zarząd jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną, która zamierza prowadzić działalność gospodarczą, określi w formie uchwały zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz zakres prowadzonej działalności gospodarczej w zgodności z uchwałą, o której mowa w ust. 4 pkt 1.

Rozdział III CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA

§ 11

1. Członkami Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust 2, mogą być osoby fizyczne i prawne, które zgłoszą gotowość realizacji celów i zadań statutowych oraz pisemną deklarację przystąpienia do Towarzystwa. Jednolity wzór deklaracji członkowskiej oraz zasady rejestracji członków uchwała Zarząd Główny.
2. Członkami Towarzystwa nie mogą być:
  - 1) osoby fizyczne:
    - a) pozbawione praw publicznych lub nie mające pełnej zdolności do czynności prawnych, z zastrzeżeniem § 12 ust. 4,
    - b) skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego,
    - c) pozbawione władzy rodzicielskiej lub nie realizujące obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci.
  - 2) osoby prawne, których działalność jest sprzeczna ze statutem Towarzystwa.
3. Członkowie Towarzystwa dzielą się na zwyczajnych, wspierających i honorowych.

§ 12

1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna posiadająca obywatelstwo polskie lub obce. Potwierdzeniem członkostwa jest legitymacja, której wzór zatwierdza Zarząd Główny.
2. Przyjmowanie oraz skreślanie członków zwyczajnych należy do kompetencji zarządu Koła.
3. Członek zwyczajny może działać również poza kołem. Przyjmowanie i skreślanie tych członków należy do kompetencji właściwego terytorialnie zarządu oddziału.
4. Osoby małoletnie mogą być członkami Towarzystwa oraz tworzyć koła o charakterze środowiskowym, szkolnym, akademickim i innym. Małoletni poniżej 16 lat mogą należeć do Towarzystwa za zgodą swoich przedstawicieli ustawowych.

§ 13

1. Członek zwyczajny ma prawo:
  - 1) uczestniczyć w zebraniach organów Towarzystwa, zgodnie z postanowieniami statutu,
  - 2) wybierać i być wybieranym do organów Towarzystwa,
  - 3) podejmować wszelkie działania dozwolone prawem w sytuacji, gdy dobro dziecka jest zagrożone,

- 4) uczestniczyć w zebraniach szkoleniowych,
- 5) występować do organów Towarzystwa wszystkich stopni z wnioskami i skargami.
2. Do obowiązków członka zwyczajnego należy:
  - 1) przestrzeganie postanowień statutu, regulaminów i uchwał organów Towarzystwa,
  - 2) aktywny udział w realizacji zadań Towarzystwa,
  - 3) dawanie swoją postawą przykładu właściwego stosunku do dziecka,
  - 4) czynne popieranie celów Towarzystwa,
  - 5) opłacanie składek członkowskich (z wyjątkiem członków małoletnich).
3. Wykonywanie praw i obowiązków przez członków małoletnich odbywa się stosownie do ich wieku i możliwości.
4. Małoletni poniżej 16 lat nie posiadają praw określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 z wyjątkiem kół, które zrzeszają wyłącznie osoby małoletnie.
5. Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, ze względu na ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą korzystać z praw określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 pod warunkiem, że w składzie zarządu jednostki, w której są zarejestrowani, większość stanowią osoby posiadające pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 14

1. Przynależność członka zwyczajnego do Towarzystwa ustaje na skutek:
  - 1) pisemnej rezygnacji skierowanej do zarządu właściwego koła lub oddziału,
  - 2) skreślenia,
  - 3) usunięcia z Towarzystwa,
  - 4) ubezwłasnowolnienia,
  - 5) pozbawienia praw publicznych,
  - 6) śmierci,
  - 7) rozwiązania Towarzystwa.
2. Skreślenie członka może nastąpić na podstawie uchwały właściwego zarządu koła lub zarządu oddziału, gdy członek nie bierze udziału w żadnej z form pracy Towarzystwa lub nie wypełnia obowiązków wynikających z § 13 ust. 2 pkt 5. Od tej uchwały przysługuje członkowi prawo odwołania do zarządu jednostki organizacyjnej wyższego stopnia w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.
3. Usunięcie z Towarzystwa może nastąpić na podstawie uchwały właściwego zarządu koła lub zarządu oddziału, gdy członek w rażący sposób narusza postanowienia statutu, albo niegodnym zachowaniem naruszy dobre imię i autorytet Towarzystwa. Od tej uchwały przysługuje członkowi prawo odwołania do zarządu jednostki organizacyjnej wyższego stopnia w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.
4. Członek zwyczajny może zawiesić swoją działalność. Informację w tej sprawie składa do właściwego zarządu koła lub zarządu oddziału. Zawieszenie działalności członka nie może przekraczać 4 lat liczonych od daty złożenia informacji.
5. Członek zwyczajny może być zawieszony w prawach członka uchwałą właściwego zarządu koła lub zarządu oddziału na czas trwania postępowań, o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 15

1. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub osoba prawna deklarująca czynne poparcie dla celów Towarzystwa.
2. Przyjmowanie oraz skreślanie członków wspierających należy do kompetencji zarządów kół i oddziałów terenowo właściwych dla miejsca działania członka wspierającego.
3. Członkowie wspierający reprezentowani są przez swoich pełnomocników lub działają osobiście.
4. Członkom wspierającym przysługują uprawnienia określone w § 13 ust. 1 pkt 1 i 3-5 za wyjątkiem prawa do udziału w głosowaniach.
5. Do obowiązków członka wspierającego należy wspieranie celów i działalności Towarzystwa radą, zaangażowaniem, a w miarę możliwości i potrzeb także pomocą materialną lub finansową.
6. Przynależność członka wspierającego do Towarzystwa ustaje w przypadku:

ODPIS

- 1) śmierci,
- 2) utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego,
- 3) rezygnacji zgłoszonej na piśmie,
- 4) rozwiązania Towarzystwa.

§ 16

1. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna szczególnie zasłużona w działalności na rzecz dzieci.
2. Godność członka honorowego nadaje Zarząd Główny z inicjatywy własnej lub na wniosek zarządu regionu.
3. Prawa i obowiązki członka honorowego obejmują:
  - 1) udział, bez głosu decydującego, we wszystkich posiedzeniach organów Towarzystwa,
  - 2) uczestniczenie w zebraniach, konferencjach, szkoleniach i innych spotkaniach organizowanych przez Towarzystwo,
  - 3) posiadanie legitymacji członkowskiej,
  - 4) przestrzeganie statutu i uchwał Towarzystwa,
  - 5) czynne popieranie celów Towarzystwa.
4. Przynależność członka honorowego do Towarzystwa ustaje w przypadkach określonych w § 15 ust. 6 pkt 1, 3 i 4.

§ 17

Członków zrzeszonych w kołach i oddziałach Towarzystwa wiążą statut, uchwały, regulaminy i decyzje jego organów.

§ 18

1. Członkowie Zarządu Głównego oraz zarządów jednostek organizacyjnych Towarzystwa mogą otrzymywać wynagrodzenie z tytułu pełnionej funkcji na podstawie uchwały właściwego zarządu.
2. Prawa i obowiązki pracowników oraz wolontariuszy Towarzystwa podlegają odrębnym regulacjom prawnym.

Rozdział IV STRUKTURA ORGANIZACYJNA, ORGANY I OSOBOWOŚĆ PRAWNA TOWARZYSTWA

Struktura Towarzystwa

§ 19

1. Dla realizacji celów statutowych tworzy się koła i oddziały, które są terenowymi jednostkami organizacyjnymi (ogniwami) Towarzystwa.
2. Koła na danym terenie wchodzi w skład oddziałów lokalnych. W przypadku braku możliwości utworzenia właściwego terytorialnie oddziału lokalnego, koła działają w ramach oddziału nadrzędnego.
3. Struktura oddziałów Towarzystwa odpowiada zasadniczemu podziałowi terytorialnemu państwa, z zastrzeżeniem ust. 4. W strukturze Towarzystwa tworzy się oddziały lokalne (gminne lub dzielnicowe, miejskie i powiatowe) oraz oddziały regionalne odpowiadające obszarowi województwa.
4. Zarząd regionu może zdecydować o utworzeniu oddziału okręgowego, który działa w obrębie danego województwa na obszarze większym niż powiat. Oddział okręgowy ma charakter lokalny i podlega oddziałowi regionalnemu.
5. W razie potrzeby oddziały, o których mowa w ust. 3 i 4, mogą spełniać w miejscu swojej siedziby zadania oddziałów innego rodzaju.
6. Koła i oddziały lokalne działające na terenie danego województwa podlegają oddziałowi regionalnemu. Oddziały regionalne podlegają Zarządowi Głównemu w zakresie określonym przez statut.

ODPIS

Tworzenie oddziałów Towarzystwa

§ 20

1. Uchwałę w sprawie utworzenia oddziału danego rodzaju podejmują na zebraniu założycielskim delegaci kół i oddziałów wybrani na walnych zebraniach kół lub zebraniach delegatów oddziałów. Liczba delegatów kół lub oddziałów na zjazd oddziału powinna gwarantować możliwość wyłonienia spośród nich członków organów tego oddziału (zarządu i komisji rewizyjnej).
2. Protokół z zebrania założycielskiego zarząd nowo powołanego oddziału przesyła odpowiednio do zarządu, na terenie którego działa, do zarządu regionu lub do Zarządu Głównego.
3. Rejestr kół prowadzi zarząd oddziału lokalnego. Rejestr oddziałów lokalnych prowadzi zarząd regionu. Rejestr oddziałów regionalnych prowadzi Zarząd Główny.
4. Zasady tworzenia oddziałów okręgowych określa § 19 ust. 4.

Organy Towarzystwa

§ 21

1. Organami krajowymi Towarzystwa są:
  - 1) Krajowy Zjazd Delegatów,
  - 2) Zarząd Główny,
  - 3) Główna Komisja Rewizyjna,
  - 4) Komisja Rozjemcza.
2. Organami oddziału regionalnego są:
  - 1) regionalny zjazd delegatów,
  - 2) zarząd regionu,
  - 3) regionalna komisja rewizyjna.
3. Organami oddziału lokalnego są:
  - 1) zebranie delegatów,
  - 2) zarząd oddziału,
  - 3) komisja rewizyjna oddziału.
4. Organami koła przyjaciół dzieci są:
  - 1) walne zebranie koła,
  - 2) zarząd koła,
  - 3) komisja rewizyjna koła.
5. Członkiem organów Towarzystwa nie może zostać osoba, o której mowa w § 11 ust. 2, a ponadto skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo skarbowe popełnione z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego. Bezpośrednio po wyborze członek organu Towarzystwa składa pisemne oświadczenie o niekaralności według wzoru ustalonego przez Zarząd Główny.
6. Kadencja organów wszystkich jednostek organizacyjnych Towarzystwa trwa 4 lata, rozpoczyna się z chwilą ich wyboru i wygasa z chwilą wyboru nowych organów. Kadencja osób wybranych lub dokooptowanych w trakcie trwania kadencji organów Towarzystwa wygasa w terminie zakończenia kadencji danego organu.
7. Zarządy i komisje rewizyjne wszystkich stopni organizacyjnych Towarzystwa oraz Komisja Rozjemcza mogą dokooptować do swego składu nowych członków w granicach statutowej liczby członków danego organu. Liczba dokooptowanych jednorazowo członków organu nie może wynosić więcej niż 1/3 dotychczasowego składu.
8. Dokooptowanie lub odwołanie członka organów Towarzystwa następuje w formie uchwały podjętej większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków danego organu.
9. Do kadencji delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów, regionalne zjazdy delegatów i zebrania delegatów oddziałów lokalnych stosuje się postanowienia ust. 6. W razie potrzeby przeprowadza się wybory uzupełniające delegatów.

§ 22

1. Komisje rewizyjne jednostek organizacyjnych Towarzystwa wszystkich stopni są statutowymi kolegialnymi organami kontroli i nadzoru, niezależnymi od zarządów kół (oddziałów) i niepodlegającymi im w zakresie kontroli wewnętrznej.
2. Członkowie komisji rewizyjnych:
  - 1) nie mogą być członkami zarządów ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
  - 2) nie mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w tym organie zwrotu uzasadnionych kosztów w wysokości wyższej, niż określone odrębnymi przepisami,
  - 3) nie mogą pełnić funkcji w Towarzystwie, które podlegają kontroli.
3. Komisje rewizyjne mogą korzystać z pomocy ekspertów.
4. Posiadanie osobowości prawnej przez jednostkę organizacyjną Towarzystwa nie wpływa na zakres uprawnień komisji rewizyjnych.
5. Komisje rewizyjne podlegają kontroli zwierzchniej sprawowanej przez komisję rewizyjną oddziału nadrzędnego.

§ 23

1. Uchwały organów Towarzystwa zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych do głosowania, jeżeli statut nie stanowi inaczej. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.
2. Jeżeli ogłoszono dwa terminy walnego zebrania koła, zebrania delegatów oddziału, regionalnego zjazdu delegatów lub Krajowego Zjazdu Delegatów, w drugim terminie dla ważności uchwał nie wymaga się liczby obecnych, o której mowa w ust. 1. Drugi termin należy wyznaczać co najmniej 15 minut po pierwszym terminie.
3. Głosowanie jest jawne, jednakże zostaje utajnione na żądanie co najmniej 1/3 uczestników zebrania.
4. Towarzystwo oraz jego oddziały i koła są reprezentowane w zakresie oświadczeń woli odpowiednio przez Zarząd Główny, zarządy oddziałów i zarządy kół, w imieniu których działają łącznie dwie osoby spośród: prezesa/przewodniczącego koła, wiceprezesów, sekretarza, skarbnika z zastrzeżeniem ust. 5 oraz §44 ust. 3-6.
5. Do reprezentowania Towarzystwa i jego jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną w umowach i sporach z członkiem odpowiednio Zarządu Głównego lub zarządu jednostki organizacyjnej stosuje się przepisy o stowarzyszeniach. Prawo reprezentowania przysługuje wówczas powołanemu w tym celu pełnomocnikowi, a w razie jego braku członkowi właściwej komisji rewizyjnej. Kadencja pełnomocnika wygasa najpóźniej z końcem kadencji właściwego zarządu.
6. Organy Towarzystwa mogą podejmować uchwały w drodze korespondencyjnej lub przy użyciu systemów elektronicznych, z wyłączeniem uchwał dotyczących wyboru i odwołania członka organów, jeżeli przemawia za tym pilny charakter sprawy lub względy ekonomiczne. O zastosowaniu takiego trybu decyduje przewodniczący organu lub właściwy zarząd.

Osobowość prawna Towarzystwa

§ 24

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci posiada osobowość prawną zgodnie z przepisami o stowarzyszeniach.
2. Wniosek o wpis lub wykreślenie oddziału lub koła do Krajowego Rejestru Sądowego składa Zarząd Główny. Złożenie wniosku o wpis oddziału regionalnego jest obligatoryjne.
3. Koła i oddziały lokalne Towarzystwa, mogą posiadać osobowość prawną pod warunkiem:
  - 1) spełnienia kryteriów określonych przez Zarząd Główny i po uzyskaniu zgody zarządu regionu,
  - 2) uzyskania wpisu do rejestru stowarzyszeń prowadzonego przez sąd właściwy ze względu na obszar ich działalności.
4. Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą uzyskać osobowość prawną wyłącznie wolą organów Towarzystwa i wyłącznie wolą organów Towarzystwa mogą być

rozwiązane. Uzyskanie osobowości prawnej przez te jednostki uzależnione jest od bytu Towarzystwa.

5. Przez nabycie osobowości prawnej jednostka organizacyjna uzyskuje zdolność do czynności prawnych oraz zdolność sądową i procesową, w związku z czym może te czynności wykonywać samodzielnie w ramach statutu. Uzyskanie osobowości prawnej przez jednostkę organizacyjną ma znaczenie jedynie dla zakresu czynności prawnych, które ta jednostka może podejmować samodzielnie, zgodnie z postanowieniami statutu oraz uchwałami i decyzjami organów nadrzędnych Towarzystwa.
6. Jednostka organizacyjna, która uzyskała osobowość prawną, pozostaje integralną częścią struktury organizacyjnej Towarzystwa. Jednostka ta zobowiązana jest do przestrzegania statutu i nie ma prawa zmieniać ani uchwałać własnego statutu lub innych aktów sprzecznych ze statutem Towarzystwa.
7. Jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną podlegają oddziałowi, na terenie którego działają oraz są zobowiązane stosować się do uchwał i decyzji organów nadrzędnych Towarzystwa. Jednostki te ponoszą odpowiedzialność materialną i prawną za zaciągnięte zobowiązania finansowe.
8. Koła i oddziały nieposiadające osobowości prawnej, w zakresie uprawnień wynikających z posiadania osobowości prawnej przez Towarzystwo, działają na podstawie pełnomocnictw wydanych im przez jednostki nadrzędne posiadające osobowość prawną.

Rozdział V KOŁA PRZYJACIÓŁ DZIECI

Utworzenie Koła

§ 25

1. Podstawowymi terenowymi jednostkami organizacyjnymi Towarzystwa są koła przyjaciół dzieci, w tym koła specjalistyczne.
2. Utworzenie i funkcjonowanie koła wymaga udziału co najmniej siedmiu zainteresowanych osób fizycznych. Koło może działać w szczególności w środowisku zamieszkania lub pracy, w szkołach, placówkach oświatowych, opiekuńczych lub zdrowotnych.
3. Koła zrzeszające wyłącznie osoby małoletnie tworzone są pod opieką osoby pełnoletniej.

Walne Zebranie Koła

§ 26

1. W skład walnego zebrania koła wchodzi wszyscy członkowie zwyczajni zrzeszeni w kole. Walne zebranie koła może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
2. Do kompetencji walnego zebrania koła należy:
  - 1) uchwalenie planu działania i planu finansowego koła,
  - 2) rozpatrywanie sprawozdań zarządu koła i komisji rewizyjnej koła,
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd koła, komisję rewizyjną koła i członków,
  - 4) podejmowanie decyzji dotyczących udzielenia absolutorium ustępującemu zarządowi koła,
  - 5) wybór zarządu koła i komisji rewizyjnej koła oraz delegatów na zebranie delegatów oddziału lub na regionalny zjazd delegatów (w przypadku braku oddziału niższego stopnia).
3. Walne zebranie koła (sprawozdawcze) zwoływane jest przez zarząd koła raz na 2 lata oraz raz na 4 lata sprawozdawczo-wyborcze.
4. Zarząd koła zawiadamia członków koła o terminie walnego zebrania koła z co najmniej na 2-tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Nadzwyczajne walne zebranie koła jest zwoływane:
  - 1) na wniosek zarządu wyższego stopnia,
  - 2) na podstawie uchwały zarządu koła,
  - 3) na wniosek komisji rewizyjnej koła,

- 4) na pisemny wniosek 1/3 ogólnej liczby członków koła.
6. Zarząd koła zwołuje nadzwyczajne walne zebranie koła w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały. Postanowienia ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Zarząd Koła

§ 27

1. Zarząd koła składa się z co najmniej 3 członków.
2. Do zakresu działania zarządu koła należy:
  - 1) kierowanie działalnością koła,
  - 2) realizowanie uchwał walnego zebrania koła oraz nadrzędnych organów Towarzystwa,
  - 3) realizacja celów i zadań statutowych Towarzystwa,
  - 4) opracowanie planu działalności i planu finansowego koła oraz zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych i merytorycznych z ich wykonania,
  - 5) przyjmowanie członków koła,
  - 6) gromadzenie środków finansowych na działalność koła, zbieranie składek członkowskich oraz zarządzanie majątkiem koła,
  - 7) w miarę potrzeby, uchwalanie regulaminu swojej pracy zgodnie z ramowym regulaminem działania zarządów jednostek organizacyjnych Towarzystwa, o którym mowa w § 30 ust. 7.
3. Zarząd koła wybiera spośród siebie przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Zarząd może wybrać jednego lub dwóch zastępców przewodniczącego.
4. Posiedzenia zarządu koła odbywają się w miarę potrzeby.

Komisja Rewizyjna Koła

§ 28

1. Komisja rewizyjna koła kontroluje na bieżąco całokształt działalności koła, w szczególności gospodarkę finansową, składa sprawozdanie na zwyczajnym walnym zebraniu koła oraz przedstawia wniosek w przedmiocie absolutorium dla zarządu koła.
2. W skład komisji rewizyjnej wchodzi 3 członków, którzy wybierają spośród siebie przewodniczącego i sekretarza. Przepis § 22 stosuje się odpowiednio.
3. Posiedzenia komisji rewizyjnej odbywają się co najmniej 2 razy w roku.
4. Członkowie komisji mają prawo brać udział w posiedzeniach zarządu koła z głosem doradczym.
5. Walne zebranie koła, które nie posiada osobowości prawnej, może zrezygnować z utworzenia komisji rewizyjnej. W takiej sytuacji zadania określone w ust. 1 w kole wykonuje komisja rewizyjna stopnia nadrzędnego.

Rozdział VI ODDZIAŁY LOKALNE

Zebranie Delegatów

§ 29

1. Zebranie delegatów może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
2. Do kompetencji zebrania delegatów należy:
  - 1) uchwalenie programu działalności towarzystwa na terenie oddziału,
  - 2) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd oddziału, komisję rewizyjną oddziału oraz delegatów,
  - 3) wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 26 ust. 2 pkt 2, 4 i 5,
  - 4) wybór delegatów odpowiednio na gminny (dzielnicowy), miejski, powiatowy, okręgowy lub regionalny zjazd delegatów,
  - 5) podejmowanie innych uchwał, które ze względu na szczególną ważność wymagają decyzji zebrania delegatów.
3. Zwyczajne zebranie delegatów (sprawozdawcze) jest zwoływane przez zarząd oddziału raz na 2 lata w celu przyjęcia sprawozdania zarządu za ten okres i udzielenia mu

- absolutorium. Raz na 4 lata, zgodnie z harmonogramem wyborczym, zebranie delegatów ma charakter sprawozdawczo-wyborczy.
4. O terminie zebrania delegatów zarząd oddziału zawiadamia delegatów wraz z proponowanym porządkiem obrad na 2 tygodnie przed terminem zebrania.
  5. Nadzwyczajne zebranie delegatów jest zwoływane:
    - 1) na wniosek zarządu regionu,
    - 2) na podstawie uchwały zarządu oddziału,
    - 3) na wniosek komisji rewizyjnej oddziału,
    - 4) na pisemny wniosek 1/3 ogólnej liczby zarządów kół przyjaciół dzieci działających na terenie oddziału.
  6. Zarząd oddziału zwołuje nadzwyczajne zebranie delegatów w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały. Postanowienia ust. 4 stosuje się odpowiednio.
  7. W zebraniu delegatów udział biorą:
    - 1) z głosem decydującym – delegaci kół w proporcji ustalonej przez zarząd regionu w stosunku do liczby członków oraz delegaci wybrani przez członków działających poza kołem, proporcjonalnie do ich liczby,
    - 2) z głosem doradczym – członkowie organów, którzy nie są delegatami, oraz zaproszone osoby.

Zarząd Oddziału

§ 30

1. Zarząd oddziału składa się z 5-15 członków.
2. Do zakresu działania zarządu oddziału należy:
  - 1) kierowanie działalnością Towarzystwa na danym terenie,
  - 2) prowadzenie działalności statutowej, o której mowa w § 6-8, oraz wspieranie pracy jednostek niższego stopnia w tym zakresie,
  - 3) realizowanie uchwał zebrania delegatów oddziału i nadrzędnych organów Towarzystwa,
  - 4) decydowanie o sprawach przedstawionych przez prezydium zarządu,
  - 5) zawieszanie uchwał zarządów jednostek niższego stopnia, jeśli są sprzeczne ze statutem lub uchwałami nadrzędnych organów Towarzystwa albo z przepisami prawa,
  - 6) ustalanie planów działalności statutowej i finansowej oddziału oraz zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych i merytorycznych z ich wykonania, plany i sprawozdania powinny uwzględniać plany i sprawozdania przedstawiane przez jednostki organizacyjne niższego stopnia,
  - 7) gospodarowanie funduszami i majątkiem oddziału,
  - 8) zaciąganie zobowiązań finansowych w ramach posiadanych środków i uprawnień,
  - 9) zwoływanie zebrania delegatów oddziału,
  - 10) powoływanie komisji problemowych jako organów doradczych zarządu,
  - 11) reprezentowanie Towarzystwa na terenie objętym działalnością oddziału,
  - 12) sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych oraz podejmowanie decyzji w sprawach przekraczających ich kompetencje,
  - 13) w uzasadnionych przypadkach podejmowanie uchwały o odwołaniu swojego członka,
  - 14) rejestrowanie kół przyjaciół dzieci oraz członków działających poza kołem.
3. Zarząd oddziału wybiera spośród siebie prezydium w składzie 5-7 osób, w tym prezesa, wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.
4. Do zakresu działania prezydium zarządu oddziału należy:
  - 1) kierowanie na terenie oddziału działalnością Towarzystwa w sprawach bieżących pod przewodnictwem prezesa,
  - 2) opracowanie projektów planu działania i planu finansowego oddziału, sporządzanie sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz składanie zatwierdzonych sprawozdań w odpowiednich urzędach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

ODPIS

- 3) bieżące zarządzanie środkami majątkowymi oraz pieniężnymi w ramach zatwierdzonego planu finansowego,
- 4) realizowanie uchwał zebrania delegatów oddziału i zarządu oddziału,
- 5) zwoływanie posiedzenia zarządu oddziału niezwłocznie po otrzymaniu wniosku co najmniej 1/4 członków zarządu albo z inicjatywy własnej nie rzadziej, niż raz w roku.
5. Posiedzenia prezydium zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na trzy miesiące.
6. Zarząd i jego prezydium działają pod przewodnictwem prezesa zarządu.
7. Organizację, tryb pracy i podział kompetencji członków zarządu oddziału oraz jego prezydium określa regulamin uchwalony przez zarząd oddziału. Zarząd Główny uchwała ramowy regulamin działania zarządów jednostek organizacyjnych Towarzystwa.

Komisja Rewizyjna Oddziału

§ 31

1. Komisja rewizyjna oddziału jest organem kontroli Towarzystwa na terenie oddziału.
2. W skład komisji rewizyjnej wchodzi 3-5 członków. Komisja wybiera spośród siebie przewodniczącego i sekretarza. Przepis § 22 stosuje się odpowiednio.
3. Do zakresu działania komisji rewizyjnej należy:
  - 1) dokonywanie, nie rzadziej niż raz w roku, kontroli i oceny całokształtu działalności zarządu oddziału,
  - 2) sprawowanie nadzoru nad działalnością komisji rewizyjnych niższych stopni,
  - 3) kontrolowanie jednostek organizacyjnych niższego stopnia, także tych, które posiadają osobowość prawną, wydawanie opinii i zaleceń w razie stwierdzenia uchybień,
  - 4) składanie sprawozdań na zebraniu delegatów oddziału wraz z oceną działalności i wnioskami dotyczącymi absolutorium dla ustępującego zarządu oddziału,
  - 5) przedstawianie zarządowi oddziału i jego prezydium uwag i wniosków dotyczących działalności Towarzystwa.
4. Posiedzenia komisji rewizyjnej odbywają się co najmniej 2 razy w roku.
5. Członkowie komisji rewizyjnej mają prawo brać udział w posiedzeniach zarządu oddziału i jego prezydium z głosem doradczym.

Rozdział VII ODDZIAŁY REGIONALNE

Działalność oddziału regionalnego

§ 32

1. Oddział regionalny swoją działalnością obejmuje obszar województwa.
2. Siedzibą organów oddziału regionalnego jest miasto będące siedzibą wojewody lub sejmiku województwa. Dopuszcza się inną lokalizację siedziby oddziału regionalnego na mocy uchwały regionalnego zjazdu delegatów.
3. W mieście będącym siedzibą oddziału regionalnego oddział ten może jednocześnie pełnić funkcje oddziału miejskiego.
4. Oddziały regionalne noszą nazwę w brzmieniu: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, po czym podaje się nazwę regionu wyrażoną przymiotnikiem, np.: „Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Dolnośląski Oddział Regionalny”.

Regionalny Zjazd Delegatów

§ 33

1. Regionalny zjazd delegatów może być zwyczajny lub nadzwyczajny.
2. Do kompetencji regionalnego zjazdu delegatów należy:

- 1) rozpatrywanie sprawozdań z działalności zarządu regionu i regionalnej komisji rewizyjnej,
  - 2) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd regionu, regionalną komisję rewizyjną i delegatów,
  - 3) wybór zarządu regionu i regionalnej komisji rewizyjnej,
  - 4) wybór delegatów na krajowy zjazd delegatów, zgodnie z limitem ustalonym przez Zarząd Główny,
  - 5) wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 26 ust. 2 pkt 4 oraz § 29 ust. 2 pkt 1 i 5.
3. Regionalny zjazd delegatów desygnuje, spośród delegatów, o których mowa w ust. 2 pkt 4, dwie osoby na członków Zarządu Głównego, w tym prezesa zarządu regionalnego. W szczególnych wypadkach regionalny zjazd delegatów może:
- 1) w miejsce prezesa na członka Zarządu Głównego desygnować wiceprezesa lub innego członka prezydium, albo
  - 2) desygnować tylko jednego członka prezydium zarządu.
4. Przepisy § 29 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio do regionalnego zjazdu delegatów.

§ 34

1. Nadzwyczajny regionalny zjazd delegatów jest zwoływany:
  - 1) na wniosek Zarządu Głównego,
  - 2) na podstawie uchwały zarządu regionu,
  - 3) na wniosek regionalnej komisji rewizyjnej,
  - 4) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby oddziałów.
2. Zarząd regionu zwołuje nadzwyczajny regionalny zjazd delegatów w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały. Przepisy § 29 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 35

W regionalnym zjeździe delegatów udział biorą:

- 1) z głosem decydującym – delegaci wybrani na zebraniach delegatów oddziałów, a w przypadku ich braku – na walnych zebraniach kół w proporcji ustalonej przez zarząd regionu w stosunku do liczby członków,
- 2) z głosem doradczym – członkowie ustępujących organów oddziału regionalnego, o ile nie zostali wybrani delegatami, osoby zaproszone.

Zarząd Oddziału Regionalnego

§ 36

1. Zarząd oddziału regionalnego używa nazwy: „Zarząd Regionu”. W jego skład wchodzi 7-30 członków.
2. Do zakresu działania zarządu regionu należy:
  - 1) w przypadkach trwałego zaprzestania działalności przez jednostkę organizacyjną niższego stopnia nie posiadającą osobowości prawnej, bądź rażących lub uporczywych naruszeń przepisów prawa lub statutu lub gdy kwota zobowiązań jednostki przekracza sumę należności i posiadanych środków finansowych”; przez zarząd tej jednostki – zawieszenie jej zarządu i ustanowienie w niej zarządu komisarycznego na czas nie przekraczający 12 miesięcy albo rozwiązanie tej jednostki; w przypadku nieuzasadnionej beczynności Zarządu Regionu prawa te przysługują również Zarządowi Głównemu,
  - 2) wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 30 ust. 2 pkt 1-13 oraz § 39 ust. 5.
3. Zarząd regionu wybiera spośród siebie prezydium zarządu w składzie 5-9 osób, w tym prezesa, co najmniej jednego wiceprezesa, sekretarza i skarbnika.
4. Do działania prezydium zarządu regionu stosuje się odpowiednio postanowienia § 30 ust. 4-7.

Regionalna Komisja Rewizyjna
§ 37

Do działalności regionalnej komisji rewizyjnej odpowiednie zastosowanie mają postanowienia § 31.

Rozdział VIII
ORGANY KRAJOWE TOWARZYSTWA

Krajowy Zjazd Delegatów
§ 38

1. Krajowy Zjazd Delegatów może być zwyczajny lub nadzwyczajny.
2. Do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy:
  - 1) uchwalanie zmian statutu Towarzystwa,
  - 2) uchwalanie Kodeksu Etycznego Towarzystwa, który określa standardy działalności wiążące członków i organy Towarzystwa,
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania Towarzystwa,
  - 4) wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 26 ust. 2 pkt 4, § 29 ust. 2 pkt 1 i 5 oraz § 33 ust. 2 pkt 1-3.
3. Przepisy § 29 ust. 3 stosuje się odpowiednio do Krajowego Zjazdu Delegatów. O terminie Krajowego Zjazdu Delegatów i proponowanym porządku obrad Zarząd Główny zawiadamia delegatów co najmniej 30 dni przed terminem rozpoczęcia Zjazdu.
4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów jest zwoływany:
  - 1) na podstawie uchwały Zarządu Głównego,
  - 2) na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej,
  - 3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby zarządów regionu.
5. Zarząd Główny zwołuje Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku lub podjęcia uchwały. Postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.
6. W Krajowym Zjeździe Delegatów udział biorą:
  - 1) z głosem decydującym – delegaci oraz prezesi zarządów regionu, zgodnie z § 33 ust. 2 pkt 4 i ust. 3, wybrani na zjazdach regionalnych oraz 8 delegatów desygnowanych przez ustępujący Zarząd Główny,
  - 2) z głosem doradczym – osoby zaproszone oraz członkowie ustępujących organów krajowych Towarzystwa, o ile nie zostali wybrani delegatami,
  - 3) członkowie honorowi, na zasadach, o których mowa w § 16 ust. 3 pkt 1.

Zarząd Główny
§ 39

1. Zarząd Główny jest naczelnym organem Towarzystwa, który kieruje całokształtem jego działalności a za swoją działalność odpowiada przed Krajowym Zjazdem Delegatów. W okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Delegatów Zarząd Główny jest najwyższą władzą w Towarzystwie. W okresie między Krajowymi Zjazdami Delegatów Zarząd Główny jest uprawniony o podejmowania działań i uchwał nie zastrzeżonych w § 38 statutu do wyłącznych kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów.
2. Zarząd Główny składa się z 33-40 członków powołanych na mocy uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów. W jego skład wchodzi osoby, o których mowa w § 33 ust. 3 oraz osoby desygnowane przez ustępujący Zarząd Główny w liczbie nie większej, niż 8. Od daty regionalnego zjazdu delegatów (wyborczego) do Krajowego Zjazdu Delegatów Zarząd Główny działa w niezmienionym składzie.
3. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:
  - 1) ustalanie kierunków i planów działalności statutowej Towarzystwa, określanie zadań i kierunków współdziałania z innymi podmiotami, w szczególności z władzami państwowymi, administracją samorządową, instytucjami, placówkami naukowymi,

- służbą zdrowia, organami ochrony i pomocy prawnej, organizacjami politycznymi i pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi,
- 2) przyjmowanie sprawozdań z działalności statutowej i finansowej, składanych przez oddziały regionalne,
- 3) decydowanie o przystąpieniu Towarzystwa do międzynarodowych organizacji,
- 4) skreślony
- 5) powoływanie zarządu komisarycznego w jednostce organizacyjnej posiadającej osobowość prawną na okres nie przekraczający 24 miesięcy w przypadku, gdy jej zarząd w sposób rażący lub uporczywy narusza przepisy prawa lub statutu lub gdy kwota zobowiązań jednostki przekracza sumę należności i posiadanych środków finansowych,
- 6) decydowanie w sprawach przedstawionych przez Prezydium Zarządu Głównego, Główną Komisję Rewizyjną i Komisję Rozjemczą,
- 7) określanie minimalnej wysokości składek członkowskich,
- 8) rozpatrywanie odwołań od uchwał Prezydium Zarządu Głównego,
- 9) przygotowanie projektu zmian statutu,
- 10) uchwalanie regulaminów przyznawania odznaczeń i wyróżnień,
- 11) podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w przepisach prawa lub w statucie, a także w sprawach, które nie zostały powierzone innemu organowi Towarzystwa,
- 12) reprezentowanie Towarzystwa wobec władz krajowych, urzędów centralnych, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz poza granicami w zakresie działalności statutowej,
- 13) wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 30 ust. 2 pkt. 1-9 i 12-13 oraz § 36 ust. 2 pkt. 1.
4. Zarząd Główny wybiera spośród siebie Prezydium w składzie 7-13 osób, w tym prezesa, co najmniej jednego wiceprezesa, sekretarza generalnego i skarbnika.
5. Zarząd Główny może powoływać krajowe komitety, sekcje i zespoły współdziałające z organizacjami międzynarodowymi lub należące do międzynarodowych organizacji, których celem jest wychowanie i opieka nad dziećmi.
6. Zarząd Główny może powołać jako organ doradczy i opiniotwórczy Radę Społeczną Towarzystwa spośród osób mogących wnieść twórczy wkład w rozwój i doskonalenie działalności Towarzystwa.
7. Zarząd Główny może odwołać swojego członka z inicjatywy co najmniej 5 członków Zarządu Głównego lub na wniosek zarządu regionu w odniesieniu do członka przez niego desygnowanego.

§ 40

1. Do zakresu działania Prezydium Zarządu Głównego należy wykonywanie zadań, o których mowa odpowiednio w § 30 ust. 4., a ponadto:
  - 1) powoływanie stałych komisji problemowych oraz zespołów do opracowania określonych tematów,
  - 2) opracowywanie projektów zasad i regulaminów przyznawania odznak i wyróżnień,
  - 3) prowadzenie innych zadań wynikających z postanowień statutu.
2. Do działania Prezydium Zarządu Głównego stosuje się odpowiednio postanowienia § 30 ust. 5-7.

Główna Komisja Rewizyjna

§ 41

1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 5-7 członków, którzy wybierają spośród siebie przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.
2. W pozostałych sprawach do działalności Głównej Komisji Rewizyjnej odpowiednie zastosowanie mają postanowienia § 31.
3. Główna Komisja Rewizyjna koordynuje pracę społecznych zespołów ds. audytu.

Komisja Rozjemcza

§ 42

1. Komisja Rozjemcza prowadzi postępowania pojednawcze i dyscyplinarne.
2. Przewodniczącego Komisji Rozjemczej powołuje Zjazd Delegatów. Członków Komisji Rozjemczej powołuje Zarząd Główny na wniosek Przewodniczącego.
3. Członkowie Komisji Rozjemczej nie mogą być członkami innych organów w jednostkach organizacyjnych Towarzystwa ani pozostawać w stosunku umownym z Towarzystwem.
4. Postępowanie pojednawcze ma na celu polubowne rozwiązanie konfliktu pomiędzy członkami, pomiędzy organami lub pomiędzy członkiem i organem Towarzystwa. Postępowanie pojednawcze nie może zastępować odwołań do organu nadrzędnego.
5. Postępowanie dyscyplinarne przeprowadza się wobec członka Towarzystwa, który działa na szkodę Towarzystwa albo w inny sposób narusza zasady etyki lub przepisy prawne. Komisja Rozjemcza, po wysłuchaniu stron i zapoznaniu się z dowodami, może wymierzyć obwinionemu karę upomnienia lub zwrócić się do Zarządu Głównego z uzasadnionym wnioskiem o wydalenie z Towarzystwa.
6. Przy Komisji Rozjemczej działa rzecznik dyscyplinarny powoływany przez Zarząd Główny, który reprezentuje Towarzystwo podczas postępowania dyscyplinarnego. Obwiniony o przewinienie dyscyplinarne ma prawo bronić się osobiście lub przy pomocy ustanowionego przez siebie obrońcy.
7. Postępowanie pojednawcze i postępowanie dyscyplinarne przeprowadza się na wniosek zainteresowanych stron, odpowiedniego zarządu lub odpowiedniej komisji rewizyjnej. O wszczęciu postępowania dyscyplinarnego decyduje rzecznik dyscyplinarny.
8. Zarząd Główny uchwała regulamin Komisji Rozjemczej, który określa tryb jej działania oraz zasady działania rzecznika dyscyplinarnego. Zmiany w regulaminie nie mają zastosowania do spraw toczących się w chwili jego uchwalenia.

Rozdział IX

FUNDUSZE I MAJĄTEK TOWARZYSTWA

§ 43

1. Majątek Towarzystwa jest dobrem wspólnym. Na fundusze i majątek Towarzystwa składają się:
  - 1) prace społeczne członków Towarzystwa,
  - 2) dochody ze składek członkowskich,
  - 3) wpływy ze zbiórek – ofiarność publiczna,
  - 4) subwencje, dotacje grantowe i wpływy na realizację zadań zleconych,
  - 5) darowizny, spadki i zapisy,
  - 6) przychody z majątku Towarzystwa,
  - 7) przychody z depozytów bankowych oraz innych form lokowania środków pieniężnych,
  - 8) wpływy z działalności gospodarczej,
2. Towarzystwo gromadzi swoje fundusze w walucie polskiej lub obcej w bankach działających na podstawie prawa polskiego.
3. Oddział, w którego skład wchodzi terenowe jednostki organizacyjne, może prowadzić obsługę księgową tych jednostek na zlecenie ich zarządów.
4. Jednostki, które posiadają osobowość prawną lub uzyskały zgodę jednostki nadrzędnej mogą organizować zbiórki publiczne. Cel zbiórki nie może być sprzeczny ze statutem Towarzystwa. Prowadzenie zbiórki publicznej poza rejonem danej jednostki wymaga zgody odpowiedniej jednostki nadrzędnej. W sprawach uzyskiwania zezwoleń na prowadzenie zbiórek mają zastosowanie przepisy o zbiórkach publicznych.
5. Środki pieniężne, niezależnie od źródeł ich pochodzenia, są gromadzone przez daną jednostkę organizacyjną wyłącznie na rachunku bankowym.
6. Cały dochód z działalności gospodarczej Towarzystwa oraz jego jednostki organizacyjne przeznaczają na działalność statutową i nie mogą dochodu tego przeznaczyć do podziału pomiędzy swoich członków.

ODPIS

§ 44

1. Towarzystwo może nieodpłatnie otrzymywać na własność lub do użytkowania nieruchomości oraz inne prawa majątkowe.
2. Przyjęcie przez Towarzystwo darowizny lub spadku nie może powodować przejęcia długów przewyższających wartość mienia przyjmowanego.
3. Nieruchomości i aktywa trwałe, będące własnością Towarzystwa w dniu 28 maja 2011 r., pozostają własnością Towarzystwa. Do ich zbywania oraz obciążania, a także do podejmowania decyzji dotyczących sposobu wykorzystania upoważniony jest wyłącznie Zarząd Główny.
4. Nieruchomości i środki trwałe, które zostały pozyskane przez jednostki posiadające osobowość prawną, stanowią własność tych jednostek jako dobro wspólne Towarzystwa.
5. Nabywanie, zbywanie i obciążanie składników mienia, o którym mowa w ust. 4 należy do kompetencji zarządów tych jednostek, z zastrzeżeniem ust. 6. Decyzje w tych sprawach podejmuje w formie uchwały odpowiedni zarząd zgodnie z zasadami określonymi w § 23.
6. O zamiarze zbycia składników mienia, o którym mowa w ust. 4, ustanowienia na nim ograniczonego prawa rzeczowego lub innego prawa osoby trzeciej, w tym dzierżawy lub najmu, jednostka będąca właścicielem tego mienia informuje Zarząd Główny. Zgodę na dokonanie odpowiednich czynności prawnych podejmuje w formie uchwały Zarząd Główny na wniosek zainteresowanego. Zarząd Główny określi rodzaje praw osób trzecich, których ustanowienie wymaga uzyskania zgody.
7. Uzyskanie osobowości prawnej przez oddział regionalny, a w przypadku jego braku przez inny oddział posiadający osobowość prawną, upoważnia go do wystąpienia do Zarządu Głównego z wnioskiem o przeniesienie na jego rzecz praw własności aktywów trwałych lub nieruchomości położonych na obszarze jego działalności.

§ 45

1. Zaciągnięcie zobowiązania przez jednostkę organizacyjną Towarzystwa, w tym jednostkę posiadającą osobowość prawną, wymaga uzyskania zgody jednostki nadrzędnej udzielonej po przedłożeniu planu spłaty i sposobu zabezpieczenia tego zobowiązania. Zarząd Główny określi rodzaje zobowiązań, do których odnosi się obowiązek uzyskania zgody.
2. Jednostki organizacyjne Towarzystwa posiadające osobowość prawną ponoszą wyłączną odpowiedzialność za swoje zobowiązania majątkowe.
3. Uzyskanie osobowości prawnej przez jednostkę organizacyjną Towarzystwa skutkuje przejęciem istniejących zobowiązań powstałych w wyniku wcześniejszego działania tej jednostki.
4. Członkowie organów Towarzystwa zobowiązani są dołożyć należytej staranności przy wykonywaniu swoich obowiązków oraz ponoszą osobistą odpowiedzialność za powstałą z ich winy szkodę polegającą na niemożności wykonania zobowiązań zaciągniętych przez Towarzystwo. Nie wyłącza to zastosowania przepisów o odpowiedzialności materialnej pracowników.

§ 46

Zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Towarzystwa w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- 2) przekazywania majątku Towarzystwa na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób

- trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- 3) wykorzystywania majątku Towarzystwa na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego Towarzystwa,
  - 4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Towarzystwa, członkowie jego organów lubownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Rozdział X ZMIANA STATUTU I ROZWIĄZANIE TOWARZYSTWA

§ 47

1. Uchwalenie, zmiana statutu i rozwiązanie Towarzystwa wymaga uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów podjętej większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby delegatów.
2. Likwidacja Towarzystwa może nastąpić na podstawie uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów lub orzeczenia sądu.
3. W razie likwidacji Towarzystwa Krajowy Zjazd Delegatów wyznacza komisję likwidacyjną w składzie 3-5 osób.
4. Majątek pozostały po likwidacji Towarzystwa przekazany będzie na cele opieki nad dziećmi.
5. W przypadku likwidacji jednostki Towarzystwa, która posiada osobowość prawną, jej majątek, prawa i zobowiązania przejmują Towarzystwo.

§ 47a

1. Likwidacja jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną może nastąpić na podstawie uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów, uchwały członków lub delegatów tej jednostki albo orzeczenia sądu.
2. W okresie między Krajowymi Zjazdami Delegatów Zarząd Główny może podjąć uchwałę o likwidacji jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną, która trwale zaprzęstała działalności albo w sposób rażący lub uporczywy narusza przepisy prawa lub statutu lub gdy kwota zobowiązań jednostki przekracza sumę należności i posiadanych środków finansowych.
3. W razie likwidacji jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną Zarząd Główny wyznacza komisję likwidacyjną w składzie 3-5 osób, w tym przewodniczącego komisji. W braku odmiennych postanowień statutu, do komisji likwidacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zarządu jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną.
4. Komisja likwidacyjna wchodzi w miejsce zarządu likwidowanej jednostki organizacyjnej i ma prawo jej reprezentowania. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych uprawnieni są łącznie dwaj członkowie komisji likwidacyjnej.
5. Komisja likwidacyjna jest zobowiązana do zgłoszenia otwarcia oraz zakończenia likwidacji do Krajowego Rejestru Sądowego. Zgłoszenie powinno być dokonane w terminach ustawowych.
6. W okresie likwidacji komisja likwidacyjna ma obowiązek zakończyć wszelkie przedsięwzięcia prowadzone przez likwidowaną jednostkę lub przekazać ich prowadzenie innej jednostce oraz uregulować wierzytelności i zobowiązania likwidowanej jednostki.
7. Likwidacja jednostki nieposiadającej osobowości prawnej dokonywana jest w trybie określonym w § 36 ust. 2 pkt. 1 statutu.

ODPIS

Rozdział XI PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 48

Terminy, o których mowa w statucie lub w innych dokumentach uchwalonych przez organy Towarzystwa, liczone są w oparciu o zasady określone w ustawie – Kodeks cywilny.

§ 49

Statut wchodzi w życie z dniem uchwalenia, z mocą obowiązującą od dnia rejestracji.

§ 50

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci moc statut uchwalony przez XVI Krajowy Zjazd Delegatów Towarzystwa w dniu 28 maja 2011 r.

Warszawa, dnia 10 czerwca 2017r.

STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Anna Włodarczyk

2020-04-27

